

GIF·VET

Gestió Integral
Felina Veterinària

DOSSIER DE PRESENTACIÓ

SUMARI

	Pàgina
Introducció_____	3
Consell de Col·legis Veterinaris de Catalunya_____	4
L'Observatori per a la Gestió Integral Felina_____	5
El programa GIF-VET_____	7
Procediment d'aplicació del GIF-VET	
Fases de creació d'una colònia GIF-VET	
Elements del programa GIF-VET_____	10
Centre veterinari col·laborador	
Estació alimentadora	
Refugi temporal	
- Banc de trampes	
- Espai de custòdia	
- Xarxa per a l'adopció i la socialització	

INTRODUCCIÓ

En els últims anys, hi ha una creixent preocupació per la quantitat de gats que viuen al carrer dels nostres pobles i ciutats, colonitzant espais privats i públics i fent que la convivència pugui arribar a ser un problema i que no només trenqui l'equilibri entre veïns sinó que afecti a la salut i la qualitat de vida de la població i, també al benestar dels animals.

La capacitat d'adaptació dels gats a l'entorn i de les seves femelles per portar endavant les seves cries en situacions adverses, els converteixen en potencials colons dels espais aprofitables. Aquesta nova població en un territori limitat amb aportació continua de recursos comporta acumulació de residus, olors i desperfectes en béns públics i privats. Aquestes situacions solen generar conflictes entre partidaris i detractors per la seva presència.

La necessitat de restablir un equilibri demana una gestió global i transversal entre col·lectius afectats, que permeti adoptar mesures per resoldre la problemàtica i que permeti la vida dels gats en bones condicions de salut e integrats als espais urbans.

La implicació actual dels veterinaris, a través de les administracions, les entitats col·laboradores i les associacions o els centres veterinaris privats és creixent. De fet, el requeriment d'un veterinari cada vegada és més habitual i necessari, com a professional capacitat per oferir una visió tècnica, però també ètica i compromesa en la gestió col·lectiva de la salut pública i el benestar animal.

CONSELL DE COL·LEGIS VETERINARIS DE CATALUNYA

El **Consell de Col·legis Veterinaris de Catalunya** (CCVC) es una corporació de dret públic, que constitueix l'òrgan representatiu i executiu superior dels quatre col·legis de veterinaris de Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona.

L'àmbit d'actuació del Consell comprèn tot el territori català i les seves funcions principals són: coordinar els col·legis que l'integren i representar la professió territorialment, i ordenar, dins el marc que estableixin les lleis, l'exercici de la professió, vetllant perquè s'adeqüi als interessos de la societat i al prestigi de la professió, així com mantenir i gestionar l'Arxiu d'Identificació d'Animals de Companyia (AIAC).

Per al Consell, el concepte de One Health (un món, una salut) es una línia de treball fonamental en la qual la professió veterinària vol prendre part activa. En especial, en aquells aspectes relacionats amb la interacció humana-animal, el benestar animal i la zoonosis i les malalties **emergents**.

Comentado [A1]: Les zoonosis i les malalties emergents

El Consell presenta l'**Observatori per a la Gestió Integral Felina** i el programa **GIF-VET** per a la gestió integral felina, per oferir una resposta eficaç davant la presència creixent de gats ferals als carrers de molts pobles i ciutats de Catalunya i, al mateix temps, per a definir els protocols **que** garanteixen la salut pública i el benestar animal.

Comentado [A2]: Protocols i bones pràctiques

El Consell creu d'interès una posada en **comú** i un posicionament **eficaç** dels veterinaris respecte al control de la proliferació de gats als nuclis urbans, amb l'objectiu de reduir els problemes generats per les colònies de gats urbans mitjançant el mètode CER (captura, esterilització i retorn) i aconseguir així arribar al sacrifici zero i la natalitat zero.

Comentado [A3]: Per part dels veterinaris clínics

Comentado [A4]: Posicionament eficaç d'aquets

L'OBSERVATORI PER A LA GESTIÓ INTEGRAL FELINA

Els col·legis de veterinaris reben, constantment i de manera creixent, sol·licituds d'informació sobre els gats ferals, provinents de municipis d'arreu de Catalunya. Els ajuntaments disposen d'àmplies competències en matèria de salut pública i han d'adoptar les mesures necessàries per la seva **salvaguarda**.

Les accions dels municipis han estat diferents i de diversa utilitat. Les diverses situacions plantejades requereixen actuacions fetes a mida i, al mateix temps, permeten confirmar que no es pot procedir única i exclusivament amb la retirada d'una colònia de gats i el trasllat complet al centre d'acollida assignat. Davant aquestes situacions, la solució **veterinària** idònia passa per l'establiment de colònies estables controlades i enregistrades.

D'aquesta manera, per afrontar les diverses peticions d'informació i actuació plantejades, el Consell creu necessari fer un posicionament comú dels veterinaris de Catalunya. Al mateix temps, juntament amb altres professions sanitàries, treballa amb la idea de cercar la millor manera d'oferir solucions als problemes que planteja la societat.

En aquest context es crea l'**Observatori per a la Gestió Integral Felina**, que estarà format per quatre membres de la Junta de Govern del Consell de Col·legis Veterinaris de Catalunya, especialistes en clínica felina, que actuaran en representació dels quatre col·legis de veterinaris. A més, també hi haurà una persona responsable de la coordinació de les actuacions de l'Observatori:

- Marcar les línies estratègiques de treball sobre la gestió felina i els indicadors relacionats amb els processos i els resultats de les actuacions **realitzades**.
- Recollir dades fefaents i proveir informació real i científica a la administració local, així com fer-ne difusió a la societat.
- ~~Exercir com agència coordinadora, alhora que reguladora i supervisora dels protocols del mètode de captura, esterilització i retorn (CER) per garantir la salut pública i el benestar animal.~~

Comentado [A5]: Capítol II
Abandonament i pèrdua d'animals de companyia i centres de recollida

Article 16
Recollida d'animals

16.1 Correspon als ajuntaments de recollir i controlar els animals abandonats, perduts o ensalvatgits i de controlar els animals salvatges urbans.

16.2 Els ajuntaments poden delegar la responsabilitat a què fa referència l'apartat 1 als ens locals supramunicipals, sempre sota el principi de la millora en l'eficiència del servei i sota l'aplicació dels preceptes d'aquesta Llei.

Comentado [A6]: •per garantir la salut pública i el benestar animal.

L'**Observatori per a la Gestió Integral Felina**, neix com una eina fonamental per conèixer l'evolució anual de les dades que generi l'atenció a les colònies de gats ferals. Indicadors que estaran organitzats de manera que serveixin per fer un seguiment dels objectius i les fites assolides.

Les dades més destacades que recollirà i seguirà l'**Observatori per a la Gestió Integral Felina**, sense perjudici d'establir-ne d'altres, són:

- Nombre d'animals adoptats, identificats i censats.
- Nombre de procediments d'eutanàsia, segons motiu.
- Nombre d'animals per colònia enregistrada.
- Incidència de malalties ~~zoològiques i no zoològiques.~~

EI PROGRAMA GIF-VET

Es el programa **GIF-VET, Gestió Integral Felina Veterinària**, promogut pel Consell de Col·legis Veterinaris de Catalunya, té com a funció facilitar la gestió de les colònies de gats ferals urbanes, amb el mètode CER sota protocols normalitzats veterinaris i l'objectiu de vetllar per la salut pública i benestar animal de manera sostenible.

Comentado [A7]: El programa GIF-vet

L'establiment del programa **GIF-VET** esta basat en l'acceptació de les ordenances municipals i del posicionament del Consell de Col·legis Veterinaris de Catalunya respecte al mètode CER i els protocols de alimentació, tractaments veterinaris, quarantenes i obligacions de formació per part de entitats col·laboradores. L'àmbit d'aplicació d'aquest programa es qualsevol municipi que ho sol·liciti expressament a través del Consell o de qualsevol dels col·legis veterinaris de Catalunya.

Comentado [A8]: De bones practiques de alimentació

El principal objectiu del programa **GIF-VET** és el control de la proliferació de gats en zones urbanes i reduir els problemes generats mitjançant el mètode CER (captura, esterilització i retorn), així com aconseguir el sacrifici zero i la natalitat zero entre els gats ferals.

Comentado [A9]: I mitjançant l'aplicació de bones practiques al mètode CER reduir els problemes generats així com aconseguir natalitat i sacrifici zero entre els gats ferals

Cap altre mètode es aplicable per la estabilització de la colònia i, segons tots el estudis realitzats fins ara, es reconeix aquest sistema com el millor mètode ètic de control i manteniment dels gats sempre acompanyat de identificació efectiva i protocols de vacunació antiràbica, esterilització i desparasitació interna i externa per protegir la salut pública i el benestar dels gats, que són de competència municipal.

La finalitat general del programa **GIF-VET** es aconseguir el màxim nivell de protecció dels animals, donant suport a les administracions que han de vetllar pels interessos comuns de la població i garantir la salut pública i el benestar dels gats que viuen al carrer dels nostres pobles i ciutats.

Cal tenir en compte que l'estabilització de les colònies de gats ferals té un component positiu afegit, ja que minimitza l'impacte sobre la fauna silvestre. Encara que es coneix que el gat es un animal oportunista que s'alimenta amb el que li resulta més accessible, els estudis indiquen que, en un alt percentatge, els

gats poden i els hi agrada caçar preses petites. Aquest fet, en determinades situacions i ubicacions pot comportar problemes sobre la fauna protegida o sobre zones de nidificació d'aus.

Per aquest motiu s'implementaran procediments de treball que han de garantir l'estabilització i el seguiment de cadascun dels individus que pertanyen a la colònia feral identificada i una traçabilitat efectiva al llarg de la vida de cadascun dels gats que la formen. Aquesta actuació permetrà recollir dades reals de la importància i la incidència de les colònies de gats ferals urbanes, així com trobar noves mesures i recursos per fer-les sostenibles.

També esdevindrà imprescindible la implicació de la ciutadania amb mesures de responsabilitat i conductes cíviques de preservació de mascotes en particular i dels animals en general.

~~Encara que els gats amb propietari no són l'objecte directe d'aquest programa, sí que cal tenir en compte que quan s'extravien o s'escapen, poden passar a augmentar el nombre d'animals al carrer.~~

El cens de gats encara que és obligatori, continua sent molt insignificant i no permet fer una aproximació real al nombre de gats existents als municipis. Per aquest motiu, el programa **GIF-VET** impulsarà actuacions formatives i de divulgació, així com campanyes **cíviques**.

~~La decisió de l'estabilització d'una colònia de gats ferals ha de ser un fet consensuat entre les parts que es poden veure afectades. Aquest és un punt clau per a l'aplicació del mètode CER.~~

~~Per conèixer i valorar la situació real a l'hora de tipificar un assentament de gats és necessari realitzar un estudi previ i és imprescindible recollir informació provinent de totes les fonts:~~

- ~~1. Coneixement de entitats col·laboradores i particulars que atenen als gats.~~
- ~~2. Serveis Municipals. Denuncies i queixes. Zones veïnals conflictives.~~
- ~~3. Inspeccions de les zones de ubicació.~~
- ~~4. Veterinaris del municipi.~~

Comentado [A10]: ...ja que encara que els gats amb propietari no són l'objecte directe d'aquest programa, sí que cal tenir en compte que quan s'extravien o s'escapen, poden passar a augmentar el nombre d'animals al carrer

Amb aquesta informació, i després de la inspecció física d'una colònia de gats, entre d'altres dades, cal establir:

- El nombre de gats que l'integren, zones on es troben en més quantitat, limitacions geogràfiques i d'espai, nivell de molèsties ocasionades i grau de sociabilitat dels gats.
- La valoració de l'estat real de la situació, tot i ser difícil, ha de permetre plantejar un cronograma realista de les actuacions a curt, mitjà i llarg termini.

Procediment d'aplicació del GIF-VET

Hi ha diferents àmbits d'actuació, però, per aconseguir una gestió ètica de la colònia de gats ferals, les accions a realitzar comprenen els següents objectius:

- Coneixement de l'estat de la colònia o assentament.
- Millora de l'estat sanitari de la colònia i aportació de elements o recursos.
- Establiment de protocols per al control de la natalitat.
- Identificació i història clínica dels membres que en formen part.

Fases de creació d'una colònia GIF-VET

- Lloc d'assentament felí: concentració de gats en un espai físic on comencen a alimentar-se i viure sense propietari definit i sense cures adequades.
- Colònia felina ~~candidata~~: assentaments històrics o permanents dintre un espai limitat que reben recursos per part de persones o entitats i es viable la seva reconversió a colònia GIF-VET.
- Colònia felina GIF-VET: aquella colònia felina enregistrada al municipi i amb consentiment si s'escau del propietari de l'espai on es troba. Amb Llibre de Registre i els documents necessaris on hi consta la situació, responsables gestors, animals que hi pertanyen amb la seva identificació i la seva documentació de control i de traçabilitat.

Comentado [A11]: La decisió de l'estabilització d'una colònia de gats ferals ha de ser un fet consensuat entre les parts que es poden veure afectades. Aquest es un punt clau per a l'aplicació del mètode CER.

Per conèixer i valorar la situació real a l'hora de tipificar un assentament de gats és necessari realitzar un estudi previ i es imprescindible recollir informació provinent de totes les fonts:

1. Coneixement de entitats col·laboradores i particulars que atenen als gats.
2. Serveis Municipals. Denuncies i queixes. Zones veinals conflictives.
3. Inspeccions de les zones de ubicació.
4. Veterinaris del municipi.

Amb aquesta informació, i després de la inspecció física d'una colònia de gats, entre d'altres dades, cal establir:

- El nombre de gats que l'integren, zones on es troben en més quantitat, limitacions geogràfiques i d'espai, nivell de molèsties ocasionades i grau de sociabilitat dels gats.
- La valoració de l'estat real de la situació, tot i ser difícil, ha de permetre plantejar un cronograma realista de les actuacions a curt, mitjà i llarg termini.

ELEMENTS DEL PROGRAMA GIF-VET

Per a la gestió de la colònia GIF-VET, destaquem tres punts d'actuació físics, on es realitzaran els protocols de treball i es generaran les corresponents documentacions per a la traçabilitat i control dels individus: el centre veterinari col·laborador, el refugi temporal i l'estació alimentadora.

1. Centre veterinari col·laborador

És el centre veterinari col·laborador que pot seguir els protocols GIF-VET i es proveïdor del municipi. En cada moment ha de resoldre els actes clínics derivats de la gestió de la col·lectivitat de gats ferals que te assignada segons el seu criteri facultatiu.

Encara que hi ha un ampli coneixement per part de la població envers el mètode CER, les decisions clíniques han de ser preses per part del veterinari col·legiat sempre adequant els criteris de preservació de la salut pública i el benestar animal a la situació.

Hi ha un protocol comú respecte a la aplicació pràctica del GIF-VET i els seus documents de treball associats:

- Coneixements de tractaments a col·lectivitats animals, incloent analítiques e història clínica.
- Tècniques quirúrgiques: ovario-histerectomia en femelles, orquiectomia en mascles.
- Materials disponibles per a les tasques a realitzar: font de oxigen, quiròfan estèril, fluïdoteràpia, analgèsia, anestèsia i antibioteràpia (poden haver variacions).
- Eutanàsia sota criteri facultatiu i segons llei vigent.

~~La colònia de gats ferals com a col·lectivitat habitualment té unes necessitats de cures i tractaments que ha de ser també enregistrada i gestionada a través del veterinari assignat a la colònia que serà responsable de la Farmaciola Veterinària per minimitzar danys mediambientals i a la comunitat.~~

~~Els veterinaris col·legiats tenen les següents obligacions:~~

Comentado [A12]: Segons l'Article 93 del Reial Decret 109/1995 i modificat pel Reial Decret 1132/2010 Els veterinaris col·legiats tenen les següents obligacions

Comentado [A13R12]:

En quant a les obligacions d'aquesta farmaciola, són les que detalla l'Article 93 del Reial Decret 109/1995 i modificat pel Reial Decret 1132/2010:

- Portar un registre de cada entrada i sortida, amb les següents dades i que es conservarà durant 5 anys:
 - Data.
 - Identificació del medicament i Número de lot de fabricació.
 - Quantitat rebuda, administrada, usada o cedida al propietari de l'animal.
 - Per les entrades: nom i adreça del subministrador.
 - Pels medicaments utilitzats o cedits: identificació de l'animal o animals, individual o per lots, i si es tracta d'animals de producció, el codi de l'explotació ramadera.
- Expedir i lliurar una recepta amb destí al propietari de l'animal o animals, en els casos que la normativa obliga a fer una prescripció veterinària (article 80).

Comentado [A14]: Ja que la colònia de gats ferals com a col·lectivitat habitualment té unes necessitats de cures i tractaments que ha de ser també enregistrada i gestionada a través del veterinari assignat a la colònia que serà responsable de la Farmaciola Veterinària i facilitarà l'arribada dels fàrmacs correctes i minimitzarà danys mediambientals i a la comunitat per mala gestió dels medicaments.

2. Estació alimentadora

Lloc on s'ubica físicament la colònia i per tant on es visualitzen els animals. Cada colònia ocupa i defensa el seu territori on hi ha una lloc amb subministra de menjar i llocs de refugi. Es pot realitzar alguna matisació respecte a la població felina que viu i s'alimenta al carrer:

Podríem referir-nos a "gat rodamón" o "gat de carrer" aquell que s'ha perdut o ha estat abandonat, acostumat al tracte amb la gent i prou sociable per ser donat en adopció. Aquests són més visibles, vocalitzen i poden apropar-se a la gent demanant atenció. També poden unir-se i formar una colònia i defensar el territori.

Per altra banda diríem "gat feral" aquell que procedeix d'una camada d'un altre gat feral o de un gat rodamón sense una socialització mínima i no està acostumat al contacte amb l'esser humà. No es deixen veure més que per les persones que els alimenten, no es deixen tocar i no poden ser adoptats encara que igualment són competència municipal i podem millorar la seva salut i qualitat de vida.

La disponibilitat del aliment està demostrat que és un factor molt determinant en el control del nombre d'individus ferals ja que fins i tot pot influir en la quantitat de cels de les femelles al llarg de l'any.

3. Refugi temporal

Per a la gestió diària de aquests refugis temporals es indispensable comptar amb la col·laboració d'entitats enregistrades al municipi. Segons sigui la localitat, l'espai pot ser difícil de trobar, però es imprescindible pel bon funcionament del programa.

El programa GIF-VET vol proveir d'informació científica i contrastada per a que totes les persones implicades en la gestió ètica de la colònia estiguin formades de la mateixa manera. Per això es proposa facilitar un curs de formació per aquests col·laboradors validat per tots el col·legis de veterinaris de Catalunya, on es mostraran els coneixements de maneig dels gats ferals a nivell clínic o etològic, dels espais que ocupen, normativa a aplicar i tots els procediments que acompanyen al GIF-VET.

Comentado [A15]: En bones practiques

El refugi temporal dels gats ferals es l'element necessari per al correcte desenvolupament del projecte. Encara que hi ha molts models possibles, idealment hauria de constar d'un banc de trampes, un espai de custòdia, estació alimentadora, i una xarxa per a l'adopció i la socialització.

a. Banc de trampes.

Lloc on es dipositen les trampes que s'utilitzaran en el procés del mètode CER. També te associats els seus procediments de neteja i utilització, ja que la captura és un dels punts més complicats per a la gestió ètica de la colònia i on el contacte és més estret amb el gat, la qual cosa incideix en l'estrès i les seves corresponents alteracions de l'estat de salut o possibles traumatismes.

És el lloc on es realitza l'emmagatzematge i la coordinació del préstec de trampes. És particularment important per animar a la captura de manera que no comprometi el benestar de la colònia. Com que les captures tenen diferent tipologia, es preceptiva la utilització de models diferents amb elements com divisores de trampa, per neteja i alimentació segura dels gats mentre siguin confinats a les trampes.

b. Espai de custòdia.

Cal la localització d'un lloc on realitzar procediments com cures, quarantenes o recuperació. Idealment l'espai per la custòdia ha de ser de fàcil accés per a l'alimentació i la neteja.

Si no es possible un espai municipal i es deixa sota responsabilitat del cuidador, igualment els protocols per a la traçabilitat d'animals, la quarantena i la neteja han de ser clars per poder realitzar el programa CER.

Aquests procediments establerts per quan un gat arriba a l'espai de custòdia, són especialment importants, incloent-hi els de quarantena o temps d'espera de localització de propietari o recuperació després del tractament o la cirurgia.

c. Xarxa per a l'adopció i la socialització.

S'organitza al voltant dels animals sense ubicació temporal a la colònia i el seu manteniment. Igualment poden precisar de:

- Subministrament controlat de pinso sec.
- Neteja periòdica i higienització de menjadores.
- Neteja periòdica i higienització si hi ha instal·lats llocs d'eliminació.
- Quarantena immediata de nous arribats.
- Detecció i quarantena davant la retirada d'exemplars malalts o ferits de la colònia GIF-VET.